

AFFÄREN JEKYLL & HYDE

AV JOAKIM STEN

fritt efter Robert Louis Stevenson
kortroman *The Strange Case of
Dr Jekyll and Mr Hyde*

**MALMÖ
STADSTEATER**

ERIK BORGEKE

VIKTOR
NYSTRÖM SKÖLD

CECILIA LINDQVIST

SUSANNE KARLSSON

HENRY STIGLUND

SANDRA
STOJILJKOVIC

HENRIK SVALANDER

ERIC ALMEFALK

PREMIÄR PÅ HIPPODROMEN 20 SEPTEMBER 2025

FÖRLAG Colombine Teaterförlag

KONSTNÄRLIGT TEAM

DRAMATISERING Joakim Sten

REGI Carolina Frände

SCENOGRAFI OCH LJUS

Karl Svensson

KOSTYM OCH MASK Linda Gonçalves

SLAGSMÅLSKOREOGRAF

Ulf Wahlström Rönnell

DRAMATURG Anton Elmgren

I ROLLERNA

HENRY JEKYLL – Erik Borgeke

EDVARD HYDE – Viktor Nyström Sköld

JOANNA MAERK – Cecilia Lindqvist

LJUNGMAN / BARBRO MATTSSON

– Susanne Karlsson

DAN MOLKOM – Henry Stiglund

LEONIE ROOS / ANNA-KARIN

KLANG – Sandra Stojiljkovic

FILIP STEIF – Henrik Svalander

JERKER – Eric Almefalk (*praktikant
från Högskolan för scen och musik
i Göteborg*)

BARNSTATISTER – Charlie Westerdahl
och Harald Compeyson Kärvegård

OLIKA MALMÖBOR

– Teaterelever från Malmö latinskola:

Lag 1

Tekla Abrahamsson

Yelyzaveta Beliba

Klara Bouchenafa Jakobsson

Thea Claesson

Mia Flankör

Mira Jalasjoki

Hedvig Lindeblad

Ester Lundgren

Ax Norén

Alvar Sjödahl

Ada Västskär

Chinda Youssef

Lag 2

Tea Billberg

Maja Croneman Schwaner

Clara Hagman

Sally Hellman

Zoe Matevska

Alex Mulinari

Turid Pettersson

Ana Radenkovic

Ella Renall

Beppe Röhr

Lovis Sjöholm

Hiro Westerström Trobäck

KOLLEKTIVISTEN JEKYLL OCH FRIHETS- TÖRSTAREN HYDE

Intervju med regissör Carolina Frände

Dramatiker Joakim Sten har försatt Robert Louis Stevensons *The Strange Case of Dr Jekyll and Mr Hyde* till Malmö 1977. Vad gör folkhemmets Malmö till en så passande spelplats för en gotisk skräcksaga?

– Med folkhemmet växte en sorts självgodhet fram där man med hjälp av social ingenjörskonst tänkte att man “skapat det ultimata samhället”. Och man trodde sig också kunna täta de sprickor som eventuellt skulle uppstå i det. I Malmö, liksom i många andra svenska städer, hade man en idé om att det går att bygga bort fattigdom och elände, men kan man förbättra människan genom att förändra staden? I Stevensons tid funderade man också mycket på hur man kan förändra människan, på så vis lämpar sig folkhemmets Malmö väl som spelplats för den här berättelsen.

I skräck och spökhistorier med monster och mytologi används dessa ofta som metaforer för det som styr människans inre, medan den samtida svenska teatern tenderar åt psykologisk realism. Vad har varit din upplevelse av att träda in i skräckens metaforiska värld på en teaterscen?

– Som regissör försöker jag finna alternativ till den psykologiska realismen à la Freud som grund för gestaltningen. Den psykologiska realismen har dominerat svensk teater i 120, 130 år. Det är en stark tradition som jag på riktigt är nyfiken på vad det kan bero på. Jag tror inte på ett inre sant jag varken i livet eller på teatern. På teatern har vi stora möjligheter att pröva andra konstruktioner av identitet, som i det här fallet, den gotiska skräckgenrens.

Stevensons skildring av *Monstret Hyde* är kulturellt präglad av hans samtid; den viktorianska idén om vad ett ondskefullt monster är. Är din och Joakim Stens *Hyde* präglad av svenska 70-talet?

– Jekyll är fostrad in i folkhemmets ideal. Att inte tro sig vara former än någon annan och att ställa kollektivet före individen. Hyde frigör sig från allt det där. Han är en liberal natur som inte låter något komma i vägen för sina njutningar och nöjen. På det viset representerar han det individualistiska 80-tal som följde på det krisiga 70-talet, han tar för sig, åter världen.

I arbetet med uppsättningen har vi vid flera tillfällen stött på temat Minne, och hur våra minnen skapar vår identitet och grundar vår moral. Varför är det ett så relevant tema?

– I pjäsen är det inte givet vad Jekyll minns av Hydes handlingar, om han börjar minnas efterhand och i så fall när. Vi kan känna igen oss i hur Jekyll via sina minnen är kedjad till sina relationer och världen runtomkring honom, medan Hyde som är som en nyfödd fast i en vuxen kropp är helt frigjord från minnets – och därför moralens – bojar. Det är den frigörelsen som Jekyll har varit på jakt efter.

ANTON ELMGREN,
Dramaturg

**”DET VAR
SOM STADEN
SJÄLV DEN
RESTE SIG Å
SLO TILLBAKS.”**

MALMÖ – GOTISK HEMSÖKELSE OCH STADSPLANERING

Så länge vi sysselsatt oss med formell stadsplanering har vi gjort försök att *bygga bort*. Bort med sly, träskmark och skog. Bort med åkrar, stampade jordgator och diken. Bort med industrier, avfall och trångboddhet. Bort med det smutsiga, mörka, levda, det oplanerade. In med ljuset, renheten, det överskådliga. In med planen. Ett sätt att åstadkomma det här rationella bortbyggandet är att med hård hand förpassa det smutsiga ut ur våra städer, bort till utkanterna där det inte längre smutsar ner. På så vis kan man skapa tydliga ytor, öka genomströmning av trafik och kommers. Ett annat sätt är att i solidaritetens namn sanera fattigkvarter, nedgångna gamla industrier och osanitära platser där människor lever hårda liv. Rensa bort de trånga rucklen, de leriga innergårdarna med sina grisar och höns och bomma igen ölhak och källarlokalerna där bus och missbruk frodas. Där fattigdomen fanns kan vi istället bygga rationella, funktionella höghus. Yta. Ljus. Rinnande

vatten. Närheten till sorterade matvaror. Ur den asociala slummen, in i den samhälleliga gemenskapens värme. I en sådan stadsmiljö optimeras den demokratiska människans välbefinnande. Under en stor del av det svenska 1900-talet försökte vi oss på båda dessa sätt. I Malmö ställdes det på sin spets.

Efterkrigstidens Malmö är en studie i våldsam solidarisk stadsplanering. Ett mycket starkt samspel mellan den socialdemokratiska kommunstyrelsen (med fullt stöd av de borgerliga), byggherrar och stora byggföretag gjorde det relativt lätt att riva, sanera och rationalisera. Under rekordåren gick det även bra att bygga nytt. Malmö gjorde sig av med mycket av den inre stadens småbebyggelse, kvarter som Jerusalem, Betlehem, Tranan och Lugnet. Där blev istället gallerior, kontor, parkeringshus för bilismen som krävde allt bredare gator. Rivningarna slukade större och ytor i staden. Allt kunde rationaliseras, breddas och öppnas upp.

Malmö skulle växa i årsringar som ett väldigt träd över Inre och Yttre ringvägen, ut över åkrarna. Där i välplanerade byar av höghus skulle stadens invånare bo och kretsas genom staden på smidiga bilvägar. Rivningarna avtog först på 70-talet när oljekris, inflation och lågkonjunktur gjorde byggandet oattraktivt och Malmö hade negativ befolkningstillväxt. Kvar i stadsbilden fanns stora "bombhål". Rivningstomter som i vissa fall förblev grusplan eller parkering ända in på 90-talet.

Våldsamt. Men Solidariskt. Vi gör tiden en otjänst om vi bara ser romantiskt på det som revs. Mycket av Malmös äldre bebyggelse var inte gott skick. Saniteten var bristande, fattigdomen utbredd. Många arbetarbostäder byggdes av fabriksägare som sparade in på virke och spik. Sådana områden fanns kvar i staden som en påminnelse om ett ojämnt land med få möjligheter till förbättring. Ett land som många av de ledande socialdemokraterna vuxit upp i och hatade. Att bygga bort var att kapa banden till det gamla och komma in i framtiden. Om Sverige och Malmö skulle växa, fick stammen inte vara rutten på insidan.

Problemet var att man i sin iver att genomföra en hård stadsplanering sällan stannade upp för att ta invånarnas levda liv i beaktande. Folk fick det ju bra, så vad spelar fåtalets klagan för roll? Otjänliga träkyffen revs tillsammans med helt dugliga stenhus. Den nya gemenskap man försökte skapa krävde ett offer: den gemenskap som redan fanns. Man offrade ett rotat stadsliv för något transitivt, för bilism och kommers. Med åren har Malmö vuxit ihop.

Rekordårens betong står bredvid bevarade gatuhus. Vita kuber med stora fönster reser sig ur Kockumsvarvet. Jugend, funkis, miljonprogram, glas och stål i en stad som överallt har lite för breda gator. Malmö försöker bygga ihop sig. Men i slutet av 1970-talet är den alltjämt ett öppet sår. Av den anledningen passar en gotisk berättelse som Stevensons *The Strange Case of Doctor Jekyll and Mister Hyde* in i den tiden, den miljön. Berättelsen om en läkare som med modern teknologi och rationalism försöker göra sig av med sin onda sida, det smutsiga, är berättelsen om viljan att förändra en stad som Malmö. Vidare handlar den "gotiska" berättelsen alltid om någon sorts hemsökelse. Det förflutna, irrationella, tränger sig fram genom det moderna, det rationella. Att den uppstod i industrialismen England är inte underligt. Att förlägga den sortens berättelse i en brytpunkt i Malmös historia, där det gamla stadslivet tryckts undan för det moderna. Men vi kan aldrig bygga bort vårt förflutna. Det tränger igenom och hemsöker oss. Är vi oaktsamma med vårt förflutna kommer det att slå tillbaka, ibland med uppdämd, våldsam kraft och våra försök att bygga över slutar med att väggarna rasar över oss.

JOAKIM STEN,
dramatiker

”JEKYLL
BYGGDE
STADEN.
HYDE VILL
RASERA
ALLT.”

I FÖRESTÄLLNINGEN MEDVERKAR ELEVER FRÅN MALMÖ LATINSKOLAS TEATERPROGRAM, ÅRSKURS 2

Bakre raden från vänster: Beppe Röhr, Clara Hagman, Zoe Matevska, Maja Croneman Schwaner, Alvar Sjö Dahl, Mira Jalasjoki, Tekla Abrahamsson, Hedvig Lindeblad

Mittersta raden: Alex Mulinari, Tea Billberg, Ella Renall, Sally Hellman, Turid Pettersson, Chinda Youssef, Ada Västskär, Ax Norén, Klara Bouchenafa Jakobsson, Thea Claesson

Främre raden: Ana Radenkovic, Hiro Westerström Trobäck, Lovis Sjöholm, Ester Lundgren, Yelyzaveta Beliba, Mia Flankör

BARNSTATISTER I FÖRESTÄLLNINGEN

Harald Compeyson Kärvegård
och Charlie Westerdahl

INSPICIENT Josefin Beischer, Kattis Blanking
FÖRESTÄLLNINGSPRODUCENT Karin Hernbrandt
SUFFLÖR & PRODUKTIONSASSISTENT
Ellen Nilsson
STATISTANSVARIG Harald Gerdmar
PRODUCENT Sara Mortazavi

SCENMÄSTARE Pontus Karlsson
BITRÄDANDE SCENMÄSTARE
Piotr Kassaraba, Sara Hansson
LJUSTEKNIKER
Huld Ragnarsdóttir, Rasmus Wessman
LJUDTEKNIKER Jonathan Flygare
REKVISITÖR Linda Täck
BITRÄDANDE REKVISITÖR Ulrika Fredriksson
SPECIALEFFEKT Erik Pilesjö

KOSTYMKOORDINATOR Andrea Stenman
SKRÄDDERI Andrea Stenman, Marie Jonsson,
Anja Svärd, Max Osvald Denizou,
Mariane Josefsson, Nelly Persson
PRAKTIKANT Johanna David
MASKÖRER Josefine Larsen, Siv Nyholm
KOSTYMTEKNIKER Maria Sloth, Anna Lundblad

SCENOGRAFISK PROJEKTLEDARE Paula Sjöblom
KONSTRUKTÖR Petter Ekström Forsberg
DEKORMÄSTARE Agneta Persson
VERKSTADSMÄSTARE Viveca Hofwimmer
TAPETSERI Ida Enebro
SNICKERI Mia Lundholm
SMEDJA Oliver Dagher
DEKORATELJÉCHEF Patrik Becker

MARKNADSKOORDINATOR
Sigrid Landström Petersen
PROGRAMREDAKTÖR Carin Hebelius
FÖRESTÄLLNINGSFOTOGRAF Emmalisa Pauly
PORTRÄTTFOTOGRAF Johan Sundell
PROGRAMLAYOUT Isabel de Jounge
TRYCK Exakta Print AB

MARKNADSCHEF Sofia Eklund
CHEFSPRODUCENT Lisa Ericstam
TEKNISK CHEF Daniel Bexell
CAFÉ- OCH FOAJÉCHEF Nannalovisa Jönsson
CHEF KOSTYM- OCH MASKAVDELNINGEN
Paola Billberg Johansson
LJUSANSVARIG Stuart Bailes
FASTIGHET & TRANSPORT Anders Blomquist
STÄDLEDARE Rinna Löfgren
EKONOMICHEF Anette Zetterlund
CHEFSASSISTENT Kattis Blanking, Josefin Beischer
VD OCH ANSVARIG UTGIVARE Petra Brylander

**FOTOGRAFERING OCH
LJUDUPPTAGNING ÄR
AV UPPHOVSRÄTTSLIGA SKÄL
EJ TILLÅTEN. VAR VÄNLIG STÄNG
AV MOBILTELEFONEN.**

Malmö Stadsteaters verksamhet
finansieras i huvudsak med bidrag från
Malmö Stad och Region Skåne (inkl
Staten via kultursamverkansmodellen).

MALMÖSTADSTEATER.SE